

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА СТОПАНСКИТЕ КОМОРИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет

Со овој закон се уредува основањето, организацијата, работењето, финансирањето и престанокот на стопанските комори.

Член 2

Цели

За унапредување на стручните и деловни обичаи и норми, како и за застапување и заштита на интересите, стопанските субјекти на територијата на Република Македонија, основаат стопански комори (во натамошниот текст: Комори)

Член 3

Статус и регистрација

- (1) Комората е независна и самостојна организација со својство на правно лице.
- (2) Својството на правно лице Комората го стекнува со денот на уписот во регистарот на други правни лица (во натамошниот текст: регистар), што го води Централниот регистар на Република Македонија,.
- (3) Комората е непрофитна организација. Доколку во работењето Комората оствари добивка по било која основа од овој закон, таа мора да биде употребена исклучиво за поддржување и остварување на целите и задачите заради кои е основана.
- (4) Комората за своите обврски одговара со целиот свој имот.

Член 4

Членство

- (1) Во Комората се зачленуваат физички лица-трговци поединци (ТП) и правни лица, запишани во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица со седиште во Република Македонија кои вршат трговска дејност.
- (2) Во Комората можат да се зачленуваат и други субјекти запишани во регистарот на други правни лица со седиште во Република Македонија кои со својата дејност придонесуваат за унапредување на работењето на стопанството.

Член 5

Коморска членарина

- (1) Зачленувањето во Комората и истапувањето од неа е слободно и на доброволна основа.
- (2) Членовите на Комората плаќаат коморска членарина.

Член 6

Име на комората

- (1) Секоја Комора има име.
- (2) Комората може да употребува и скратена ознака на името доколку тоа е запишано во регистарот.

Член 7

Јавност

- (1) Работата на Комората е јавна.
- (2) Јавноста на работата на Комората се обезбедува особено преку:
 - постојано информирање на членството за работата на Комората;

- објавување на одлуките на органите на Комората на начин утврден со Статутот на Комората;
- издавање на брошури, списанија и слично и
- други облици што поблиску ќе се уредат со Статутот на Комората.

II. ОСНОВАЊЕ НА КОМОРИТЕ

Член 8

Основање на комората

(1) Основачи на Комората можат да бидат најмалку 50 правни или физички лица, запишани во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица со седиште во Република Македонија кои вршат трговска дејност.

(2) Комората се основа на основачко собрание на кое на кое се донесува Одлука за основање, статут и се избираат органите на Комората.

Член 9

Одлука за основање

(1) Комората се основа со донесување на Статут за основање на комората. Статутот на комората е акт со којшто се основа комората, но едновременно е и основен општ акт со којшто се уредуваат односите, организацијата и функционирањето на комората и се донесува со согласност на сите основачи, а се менува со мнозинството определено со статутот на комората (во натамошниот текст: статут).

(2) Со Статутот се определува нејзината организација. Статутот се составува и потпишува во писмена форма и се објавува на начин пропишан за објавување на статут за акционерските друштва согласно Законот за трговските друштва.

(3) Статутот за комората ги содржи одредбите особено за:

- 1) називот на комората во кој на почетокот или на крајот се содржани зборовите „комора“, освен ако тие зборови не се на друг начин содржани во називот на комората;
- 2) Фирмата, седиштето, ЕМБС, ако основач е правно лице;
- 3) времето на траење на комората;
- 4) предметот на работење на комората;
- 5) седиштето на комората;
- 6) начинот на одлучувањето;
- 7) видот, составот и начинот на избор на органот на управување, односно на органот на надзор
- 8) името и презимето на првите членови на органот на управување, односно на органот на надзор нивниот ЕМБГ и местото на живеење, односно фирмата, седиштето, ЕМБС, ако првите членови на органот на управување, односно на надзорниот одбор се назначуваат со статутот
- 8) поблиско уредување на пристапувањето, истапувањето и исклучувањето од комората и
- 9) контролата на работењето на комората.
- 10) постапката за свикување и одржување на собранието на комората
- 11) содржина и облици на остварувањето соработка со други Комори;
- 12) остварување на јавност во работата;
- 13) начин на обезбедување средства за работа на Комората;
- 14) положба и задачи на стручните служби;
- 15) постапување со имотот на Комората во случај на престанок на Комората,
- 16) пристапување на Комората како членка,

17) вршење на јавни овластувања утврдени со закон,
и
други прашања утврдени со овој закон.

Член 10

Однос меѓу законот, статутот и другите акти

- (1) Секоја одредба од статутот или од друг акт на комората што е спротивна на одредбите на овој закон е ништовна.
- (2) Ако некоја одредба од друг акт на комората не е во согласност со статутот, се применуваат одредбите од статутот.

Член 11

Органи на комората

Органи на Комората се:

- Собрание;
- Управен одбор;
- Надзорен одбор и
- Претседател.

Член 12

Состав на Собранието

- (1) Собранието на Комората е највисок орган на Комората, кое го сочинуваат сите членови на Комората.
- (2) Со Статутот на Комората може да се предвиди собранието да биде составено од претставници на повеќе членови на Комората.
- (3) Бројот на претставниците во Собранието од ставот 2 на овој член се конституира од претставници чиј број, мандат, начин на избор и отповикување се определува со Статутот на Комората.

Член 13

Надлежности на Собранието на комората

Собранието на Комората ги има следните надлежности:

- донесува статут и други акти како и нивни измени и дополнувања;
- донесува годишна програма за работа на комората и финансиски план;
- го усвојува извештајот за спроведување на годишната програма за работа и финансискиот план,
- ја утврдува висината на членарината ;
- го избира и разрешува претседателот на Комората,
- ги избира и разрешува членовите на Управниот одбор и членовите на Надзорниот одбор,
- врши и други работи во согласност со статутот и другите акти на комората,
- одлучува за престанок на Комората со двотретинско мнозинство и
- одлучува за начинот на здружување во посебни организациони облици, **утврдени во член 22 од овој закон ;**

Член 14

Начин на работа на Собранието

- (1) Собранието може полноправно да работи доколку се присутни мнозинството од вкупниот број на членови на собранието.

(2)Собранието одлучува за прашања од својата надлежност со мнозинство гласови од присутните членови на Собранието, доколку со Статутот на Комората поинаку не е определено.

Член 15 **Управен одбор**

(1)Управниот одбор на комората е орган на управување.

(2)Бројот на членовите на Управниот одбор и начинот на изборот, се уредуваат со статутот на Комората.

(3)Управниот одбор:

- ги подготвува седниците на Собранието на Комората;
- ја спроведува политиката, заклучоците и одлуките донесени од Собранието;
- донесува одлуки во врска со спроведувањето на програмата за работа, финансискиот план и другите акти на Собранието на Комората;
- дава иницијативи и зазема ставови за донесување закони и други прописи и акти кои се од интерес на Комората;
- донесува одлуки врз основа на Статутот на Комората ;
- донесува акти за организација, систематизација и делокруг на работа на стручните служби во согласност со закон и Статутот на Комората и
- врши други работи утврдени со овој закон и Статутот на Комората .

Член 16 **Надзорен одбор**

(1)Надзорниот одбор се состои од најмалку три члена

(2)Членовите на Надзорниот одбор се избираат за време од 4 години без право на повторен избор.

(3) Надзорниот одбор врши надзор врз законитоста, материјално-финансиското работење, имотот и правилноста на работата на Комора и за својата работа го известува Собранието на комората во временски период утврден со статутот на Комората.

(4)Начинот на избор на членовите на Надзорниот одбор, како и начинот на вршење на надзорот, се уредува со Статутот на Комората.

Член 17 **Претседател на Комората**

(1)Претседателот на Комората ја застапува и претставува Комората, раководи со нејзината работа и ги извршува одлуките и заклучоците на нејзините органи.

(2)Претседателот на Комората е одговорен за законитоста на работењето на Комората и има овластувања утврдени со Статутот на Комората.

Член 18 **Извршен директор и Стручна служба на Комората**

(1) Комората има извршен директор кој ја застапува во имотните и други правни работи,раководи и ја организира работата на стручната служба и врши и други работи во согласност со актите на Комората.

(2)Стручните, административно-техничките, помошните и другите работи за потребите на комората ги врши стручната служба на Комората.

Член 19

Упис на комората во регистарот на други правни лица

(1) Комората е должна во рок од 30 дена од донесувањето на одлука за основање да поднесе пријава за упис во Централниот регистар .

(2) Со пријавата за упис во регистарот, се поднесува:

- одлука за усвојување на статутот на комората
- статутот
- **нотарски пишуван** (заверен) записник од основачкото собрание на комората
- одлуките за избор на членовите на органот на управување, односно на надзорниот одбор, ако тие не се назначени со статутот;
- името на овластеното лице за застапување на комората.

(3) **Подносителот на пријавата** одговара за веродостојноста, вистинитоста и точноста на податоците содржани во пријавата и за прилозите што со овој закон е определено дека се приложуваат кон пријавата за упис на основањето на комората во регистарот на други правни лица.

Член 20

Донесување решение за упис

(1) Централниот регистар на Република Македонија донесува решение за упис на Комората во согласност со одредбите од овој закон и Законот за едношалтерски систем и за водење на трговскиот регистар и регистарот на други правни лица.

Член 21

Измени и дополнувања

(1) Менувањето, дополнувањето, ажурирањето и бришењето податок на извршен упис во регистарот на други правни лица се врши согласно Законот за едношалтерски систем и за водење на трговскиот регистар и регистарот на други правни лица.

III. ОБЛИЦИ НА ОРГАНИЗИРАЊЕ И РАБОТЕЊЕ

Член 22

(1) Како облици на организирање и работење може да се организираат здруженија според дејности, регионални комори и други форми на организирање и работење.

Член 23

Здружение според дејности

(1) Здружение според дејност односно дејности, се организира од членовите на Комората во определена дејност, односно дејности и е облик на организирање и работење преку кој членовите на Комората самостојно одлучуваат и вршат работи и задачи од интерес за соодветната дејност, односно дејности.

(2) Секој член на Комората непосредно се поврзува во едно здружение, во зависност од регистрираната дејност која е доминантна во неговото работење, односно според интересот што го остварува во соодветно здружение.

(3) Организацијата, начинот на работењето, раководењето и изборот на органите на здружението се уредува со Статутот на Комората.

Член 24

Регионални комори

(1) Во рамките на комората, на начин утврден со статутот на Комората, се организираат регионални комори преку чие функционирање се обезбедува вршење на коморските задачи и активности и самостојно одлучување за работите и задачите на комората од особено значење за регионот за чие подрачје е организирана.

(2)Организацијата, начинот на работењето, раководењето и изборот на органите на регионални комори се уредува со Статутот на Комората.

Член 25

Други форми на организирање и работење

(1)Во рамки на Комората може да се организираат и да дејствуваат секции, одбори и други форми на организирање и работење, заради ефикасно остварување на специфични интереси во одредено подрачје, дејност и слично, во согласност со Статутот на Комората.

Член 25 а

(1)Во рамките на своите активности утврдени со овој закон и статут, комората може да соработува со стопанските комори на други држави, меѓународни стопански организации, како и со органи и други институции на Република Македонија.

(2)За заедничко унпредување на својата работа и активности, за усогласување на посебните и заедничките интереси во областа за која се основани, како и за остварување на други прашања од заеднички интерес, коморите можат меѓусебно да се здружуваат во сојуз или друг облик на поврзување или здружување.

IV.РАБОТА НА КОМОРАТА

Член 26

Активности на комората

(1)Комората ги врши следните активности:

- преземање активности за развој на пазарното стопанство, слободното претприемништво и поттикнување на конкуренцијата;
- подобрување на ефикасноста на работата и работењето на членовите и нивната организираност, како и оспособување на кадрите;
- давање стручна помош на членовите во развојот на одделни дејности, усвојување и воведување на современи технологии и методи на работење;
- поттикнување и координирање на истражувањата и развојот на техничко-технолошките достигнувања;
- обезбедување на квалитетна и ефикасна стручна помош и деловни услуги за членовите;
- промоција на стоките и услугите, економската пропаганда, организирање на саеми, учество во развивањето на надворешно-трговските работи ;
- забрзување на развојот на малото стопанство; организирање стручно оспособување, преквалификација и доквалификација на стручни кадри;
- развивање и организација на единствен информациски систем и деловно информирање за значајни податоци од домашната и светската економија за развојни проекти, актуелни специјализирани информации од кредитно-монетарната, даночната, царинската политика и пазарот, технологијата и за извозните и увозните можности;
- застапување на интересите на членовите пред државните органи, посебно во подготвување на законодавството од областа на стопанството, мерките и механизмите на стопанскиот систем и економската политика и утврдување на макроекономската и развојна политика и информирање за подготовките и промените на законските и други процеси од областа на стопанството;
- давање мислења на органи на државната управа, институции, организации и други правни субјекти за областа за која е основана ;

- застапување на интересите на членките на комората преку учество на претставници на Комората во комисии, совети или други работни тела формирани со закон или од Владата на Република Македонија, односно од органите на државната управа од определена област,
- Комората ги застапува интересите на своите членки за прашањата од економско-социјален карактер и
- вршење на други работи од интерес на членовите на Комората,

(2)Работите од ставот 1 на овој член, се уредуваат со Статутот на Комората.

Член 27

Јавни овластувања

(1)Комората може да врши јавни овластувања утврдени со закон и на начин утврден со статутот.

(2)Надзорот над вршењето на јавните овластувања, го врши министерството надлежно за соодветната област.

(3)За вршење на јавните овластувања од став 1 на овој член, Комората поднесува годишен извештај до министерството надлежно за соодветната област.

V. СРЕДСТВА НА КОМОРАТА

Член 28

Начини на финансирање

(1)Комората се финансира од:

- членарина;
- наплата од извршени услуги
- донации и
- други извори.

(2)Комората самостојно ја утврдува основницата за пресметка, висината и начинот на плаќање на членарината и другите придонеси.

(3)Висината на наплатата за извршените услуги на Комората во вршење јавни овластувања ја утврдува Управниот одбор на комората по претходна согласност од Владата на Република Македонија.

(4)Собранието на Комората може да дозволи ослободување од плаќање на членарината под одредени услови и критериуми утврдени со статутот на Комората.

(5)Контролата врз наплатата на членарината ја врши надзорниот одбор, а надзорот над трошењето на средствата на Комората, покрај надзорниот одбор на комората го врши и независно ревизорско друштво.

VI. СУД НА ЧЕСТА

Член 29

(1)Комората може да формира Суд на честа како независен орган.

(2)Надлежноста, составот, организацијата, финансирањето, начинот на избор, како и разрешувањето на членовите на Судот на честа се утврдуваат со акт на Комората кој го донесува Собранието на Комората.

Член 30

(1)Судот на честа се грижи за развивање, остварување и зајакнување на добрите деловни обичаи и деловниот морал.

(2)Судот на честа одлучува за повреда на добрите деловни обичаи, за неизвршување на обврските на членовите на Комората, како и за други повреди на актите на Комората за чии повреди може да се изречат мерки согласно со статутот на Комората.

VII. ПОСТОЈАН ИЗБРАН СУД – АРБИТРАЖА ПРИ КОМОРАТА

Член 31

(1)При комората може да постои Постојан избран суд – Арбитража како независен орган.

Член 32

(1)Постојаниот избран суд – Арбитража решава со посредување или одлучување за меѓусебните деловни спорови меѓу членовите на Комората, меѓу членови на Комората и трети лица, како и меѓу други правни лица од земјата и странство, за тие спорови, ако странките ја договорат надлежноста на овој суд.

(2)Одлуките на Постојаниот избран суд – Арбитража се конечни и имаат сила на правосилна пресуда.

Член 33

(1)Надлежноста, составот и организацијата на Постојаниот избран суд – Арбитража, начинот на избор и разрешувањето на неговите членови и постапката по предметите од неговата надлежност се утврдуваат со акт кој го донесува Собранието на Комората.

VIII. ДОГОВОР ЗА СОРАБОТКА

Член 34

(1)Во рамките на своите активности утврдени со овој закон и статутот, стопанските комори во Република Македонија, може да соработуваат меѓу себе но и со стопанските комори на други држави, меѓународни стопански организации и со органи и други институции на Република Македонија, како и да членуваат во меѓународните стопански институции и стопански комори.

Член 35

(1)За заедничко унапредување на својата работа и активности, за усогласување на посебните и заедничките интереси во областа за која се основани, за остварување на други прашања од заеднички интерес, за обезбедување на единствен професионален интерес на стопанските комори и другите облици на поврзување на стопанските субјекти во односите со државните органи и со меѓународната заедница стопанските комори можат да склучат Договор за соработка.

Член 36

Во Договорот за соработка согласно активностите од член 34 и 35, стопанските комори меѓусебно ќе ги дефинираат начините за постигнување на целите на склучениот Договор за соработка.

Член 36а

Секоја стопанска комора има право да пристапи кон склучување на Договорот за соработка, по поднесено писмено барање до една од потписничките на овој договор.

Склучувањето на договорот е задолжително за секоја стопанска комора која е регистрирана согласно овој закон .

IX. ПРЕСТАНОК НА КОМОРАТА

Член 37

(1)Комората престанува:

- со одлука за престанување на комората од страна на Собранието на Комората донесена од двотретинско мнозинство **по пат на: ликвидација и стечај согласно закон.**

(2) Лицето кое ја застапува комората е должно за околностите од ставот 1 на овој член да го извести Централниот Регистар на Република Македонија во рок од 15 дена од денот на нивното настанување.

(3) **Бришењето** на Комората се запишува со решение.

Член 38

(1) По **бришењето** на Комората, имотот и средствата што остануваат по намирувањето на обврските се користат на начин утврден со статутот на Комората.

Х. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 39

(1) Со денот на влегувањето во сила на овој закон, престануваат да важат: Законот за Стопанската комора на Македонија („Службен весник на Република Македонија„ бр.88/04) и Законот за стопанските комори („Службен весник на Република Македонија„ бр.54/02 и 84/05).

Член 40

(1) Стопанските комори регистрирани според законите наведени во претходниот член, должни се да го усогласат своето работење со одредбите од овој закон во рок од шест месеци, сметано од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Доколку стопанските Комори не го усогласат своето работење во рокот утврден во став 1 на овој член, Министерството за економија ќе поднесе барање до **надлежен орган за поведување на постапка за ликвидација односно стечај** (Централниот Регистар за бришење од регистарот на други правни лица) .

Член 41

(1) Започнатите постапки пред постојниот Арбитражен суд и Судот на честа при Стопанската Комора на Република Македонија до денот на влегување во сила на овој закон, ќе се завршат според Законот за стопанската Комора на Македонија (Службен весник на Република Македонија бр. 88/04).

Член 42

(1) Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија„.